Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022

2022 dsc 1

RHAN 6

GWYBODAETH, CYNGOR A CHANLLAWIAU

130 Gwybodaeth a chyngor oddi wrth y Comisiwn a gwybodaeth oddi wrth Weinidogion Cymru

(1) Rhaid i'r Comisiwn roi i Weinidogion Cymru—

(a) unrhyw wybodaeth sy'n ymwneud ag unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau neu unrhyw wybodaeth a geir wrth arfer unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau y mae Gweinidogion Cymru yn gofyn amdani, a

(b) unrhyw gyngor sy'n ymwneud ag unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau y mae Gweinidogion Cymru yn gofyn amdano.

(2) Rhaid i wybodaeth a chyngor a roddir o dan is-adran (1) gael eu rhoi ar y ffurf ac yn y modd a benderfynir gan Weinidogion Cymru.

(3) Caiff y Comisiwn roi i Weinidogion Cymru—

(a) gwybodaeth sy'n ymwneud ag unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau neu wybodaeth a geir wrth arfer unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau, neu

(b) cyngor sy'n ymwneud ag unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau.

(4) Caiff Gweinidogion Cymru roi gwybodaeth i'r Comisiwn at ddibenion arfer unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau.

Gwybodaeth Cychwyn

I1 A. 130 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 148(2)**

I2 A. 130 mewn grym ar 4.9.2023 gan O.S. 2023/919, **ergl. 2(q)**

***Statws** Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.*
***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022, RHAN 6. (See end of Document for details)*

131 Personau y mae'n ofynnol iddynt ddarparu gwybodaeth i'r Comisiwn

(1) Caiff y Comisiwn, drwy hysbysiad, ei gwneud yn ofynnol i berson o fewn is-adran (2) roi i'r Comisiwn unrhyw wybodaeth y mae'r Comisiwn yn gofyn amdani at ddibenion arfer unrhyw un neu ragor o swyddogaethau'r Comisiwn.

(2) Y personau o fewn yr is-adran hon yw—

(a) darparwr cofrestredig;

[[F1](aa) person ac eithrio sefydliad rheoleiddiedig sy'n cael adnoddau ariannol a ddarperir o dan adran 65 (gweinyddu cronfeydd gan y Comisiwn) o Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992;**]**

(b) person ac eithrio darparwr cofrestredig sy'n cael adnoddau ariannol a ddarperir o dan—

(i) adran 88(2) (gwasanaethau a ddarperir mewn cysylltiad ag addysg uwch),

(ii) adran 89 (cyrsiau addysg uwch a bennir mewn rheoliadau),

(iii) adran 92 (cymorth ariannol ar gyfer cyrsiau addysg uwch penodol),

(iv) adran 97 (addysg bellach neu hyfforddiant);

(v) adran 103 (gweithgareddau eraill sy'n gysylltiedig ag addysg drydyddol),

(vi) adran 104 (prentisiaethau),

(vii) adran 105(2) (gwasanaethau a ddarperir mewn cysylltiad ag ymchwil ac arloesi), neu

(viii) adran 136 (ymchwil gan y Comisiwn neu Weinidogion Cymru);

(c) awdurdod lleol;

(d) corff llywodraethu ysgol a gynhelir yng Nghymru sy'n darparu addysg uwch, neu sydd wedi trefnu i addysg uwch gael ei darparu, i ddisgyblion yn yr ysgol o dan adran 28A o Ddeddf Addysg 2002 (p. 32);

(e) corff a ddynodir o dan Atodlen 3 i arfer swyddogaethau'r Comisiwn o dan adran 54 (asesu ansawdd addysg uwch);

(f) person a ddynodir gan y Comisiwn o dan adran 120 i arfer swyddogaethau'r Comisiwn o dan adran 117(2) (cyhoeddi fframweithiau prentisiaethau) neu adran 119 (dyroddi tystysgrifau prentisiaethau);

(g) unrhyw berson sy'n darparu addysg bellach neu hyfforddiant ac sy'n cael cymorth ariannol gan Weinidogion Cymru.

[[F2](2A) Yn adran 131(2)(aa), mae i "sefydliad rheoleiddiedig" yr ystyr a roddir yn adran 7(5)(b) o Ddeddf Addysg Uwch (Cymru) 2015.**]**

(3) Ni chaiff hysbysiad o dan is-adran (1) i berson a grybwyllir yn is-adran (2)(c) i (g) ei gwneud yn ofynnol i'r person roi gwybodaeth ac eithrio—

(a) yn achos person a grybwyllir yn is-adran (2)(c), (d) neu (g), wybodaeth a gedwir gan y person at ddiben darparu addysg drydyddol;

(b) yn achos corff a grybwyllir yn is-adran (2)(e) wybodaeth a gedwir gan y corff at ddiben arfer unrhyw un neu ragor o swyddogaethau'r Comisiwn o dan adran 54;

(c) yn achos person a grybwyllir yn is-adran (2)(f), wybodaeth a gedwir gan y person at ddiben arfer unrhyw un neu ragor o swyddogaethau'r Comisiwn o dan adran 117(2) neu 119.

(4) Caiff hysbysiad o dan is-adran (1) ei gwneud yn ofynnol i'r wybodaeth gael ei rhoi—

***Statws** Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.*
***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022, RHAN 6. (See end of Document for details)*

(a) erbyn amser a bennir yn yr hysbysiad, a
(b) ar ffurf ac mewn modd a bennir yn yr hysbysiad.

(5) Os yw person yn methu â chydymffurfio â hysbysiad o dan is-adran (1) ac os nad yw'n bodloni'r Comisiwn na ellir rhoi'r wybodaeth y gofynnwyd amdani, mae'r ddyletswydd i gydymffurfio â'r hysbysiad yn orfodadwy drwy waharddeb yn dilyn cais gan y Comisiwn.

(6) Caiff y Comisiwn roi gwybodaeth i berson a restrir yn is-adran (2) am unrhyw fater y mae gan y Comisiwn swyddogaeth mewn perthynas ag ef.

Diwygiadau Testunol

F1 A. 131(2)(aa) wedi ei fewnosod (dd.) (1.8.2024) yn rhinwedd Gorchymyn Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022 (Cychwyn Rhif 4 a Darpariaethau Darfodol a Throsiannol) 2024 (O.S. 2024/806), **ergl. 16(1)**(2) (ynghyd ag ergl. 28)

F2 A. 131(2A) wedi ei fewnosod (dd.) (1.8.2024) yn rhinwedd Gorchymyn Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022 (Cychwyn Rhif 4 a Darpariaethau Darfodol a Throsiannol) 2024 (O.S. 2024/806), **ergl. 16(1)**(3) (ynghyd ag ergl. 28)

Gwybodaeth Cychwyn

I3 A. 131 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 148(2)**

I4 A. 131(1)(2)(c)(d)(4)(5) mewn grym ar 1.8.2024 gan O.S. 2024/806, **ergl. 2(e)** (ynghyd ag ergl. 28)

I5 A. 131(2)(a)(b)(viii) mewn grym ar 1.8.2024 gan O.S. 2024/806, **ergl. 8(1)** (ynghyd ag erglau. 8(2), 28)

I6 A. 131(3)(a) mewn grym ar 1.8.2024 at ddibenion penodedig gan O.S. 2024/806, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag ergl. 28)

I7 A. 131(6) mewn grym ar 1.8.2024 at ddibenion penodedig gan O.S. 2024/806, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag ergl. 28)

132 Pwerau i rannu gwybodaeth

(1) Caiff pob un o'r canlynol roi i'r Comisiwn wybodaeth at ddibenion arfer unrhyw un neu ragor o swyddogaethau'r Comisiwn—
(a) Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru;
(b) Cyngor y Gweithlu Addysg;
(c) Cymwysterau Cymru;
(d) yr Ysgrifennydd Gwladol;
(e) y Swyddfa Fyfyrwyr;
(f) corff a ddynodir o dan Atodlen 3 i arfer swyddogaethau'r Comisiwn o dan adran 54 (asesu ansawdd addysg uwch);
(g) y person a ddynodir gan Weinidogion Cymru o dan adran 13 o Ddeddf Addysg Uwch 2004 (p. 8) fel gweithredwr dynodedig cynllun ar gyfer adolygu cwynion myfyrwyr;
(h) person a bennir mewn trefniadau a wneir gan Weinidogion Cymru o dan adran 23(4) o Ddeddf Addysgu ac Addysg Uwch 1998 (p. 30) i arfer, ar eu rhan, swyddogaethau sy'n arferadwy yn rhinwedd rheoliadau o dan adran 22 o'r Ddeddf honno (trefniadau ar gyfer rhoi cymorth ariannol i fyfyrwyr);
(i) person a bennir mewn trefniadau a wneir gan Weinidogion Cymru o dan adran 14 o Ddeddf Addysg 2002 (p. 32) (cynhorthwy ariannol ar gyfer addysg a

Statws *Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.*
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022, RHAN 6. (See end of Document for details)*

phlant etc.), sydd, yn unol ag adran 17 o'r Ddeddf honno, yn darparu i'r person roi cynhorthwy neu arfer swyddogaethau eraill sy'n ymwneud â chynhorthwy;

(j) person sy'n darparu gwasanaethau i un neu ragor o ddarparwyr addysg drydyddol yng Nghymru sy'n sefydliadau o fewn y sector addysg uwch sy'n ymwneud â cheisiadau am le ar gyrsiau addysg uwch a ddarperir ganddynt;

(k) person a bennir mewn rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru.

(2) Caiff y Comisiwn roi i berson a restrir yn is-adran (1) ac i unrhyw berson arall y mae'n ystyried ei fod yn briodol wybodaeth am unrhyw fater y mae gan y Comisiwn swyddogaeth mewn perthynas ag ef.

Gwybodaeth Cychwyn

I8 A. 132 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 148(2)**

I9 A. 132(1)(a)-(e)(g)-(k)(2) mewn grym ar 4.9.2023 gan O.S. 2023/919, **ergl. 2(r)**

PROSPECTIVE

133 Pŵer i'w gwneud yn ofynnol rhoi gwybodaeth o gyflwyno'r cais i dderbyn y cynnig

(1) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy hysbysiad, ei gwneud yn ofynnol i berson o fewn is-adran (2) roi iddynt neu i'r Comisiwn yr wybodaeth honno o gyflwyno'r cais i dderbyn y cynnig a ddisgrifir yn yr hysbysiad, at ddefnydd ymchwil gymhwysol.

(2) Mae person o fewn yr is-adran hon yn un sy'n darparu gwasanaethau i un neu ragor o ddarparwyr addysg drydyddol yng Nghymru sy'n sefydliadau o fewn y sector addysg uwch sy'n ymwneud â cheisiadau am le ar gyrsiau addysg uwch a ddarperir ganddynt.

(3) Ystyr "gwybodaeth o gyflwyno'r cais i dderbyn y cynnig" yw gwybodaeth sy'n ymwneud—

(a) â cheisiadau am le ar gyrsiau addysg uwch a ddarperir gan ddarparwyr addysg drydyddol yng Nghymru sy'n sefydliadau o fewn y sector addysg uwch (gan gynnwys graddau a ragfynegir),

(b) â chynigion a gwrthodiadau a roddir i unigolion mewn cysylltiad â cheisiadau am le ar y cyrsiau hynny, neu

(c) â derbyn cynigion o'r fath.

(4) Ystyr "ymchwil gymhwysol" yw—

(a) ymchwil i'r dewisiadau sydd ar gael i unigolion—

(i) sy'n gwneud cais am le ar gyrsiau addysg uwch a ddarperir gan ddarparwyr addysg drydyddol yng Nghymru sy'n sefydliadau o fewn y sector addysg uwch, neu

(ii) sy'n ystyried pa un ai i dderbyn cynnig o le ar gwrs o'r fath gan ddarparwr o'r fath;

(b) ymchwil i gyfle cyfartal mewn cysylltiad â mynediad i addysg uwch a ddarperir gan ddarparwyr addysg drydyddol yng Nghymru sy'n sefydliadau o fewn y sector addysg uwch a chymryd rhan yn yr addysg uwch honno;

(c) ymchwil i unrhyw bwnc arall a gymeradwyir gan Weinidogion Cymru.

(5) Caiff hysbysiad o dan is-adran (1) ei gwneud yn ofynnol i'r wybodaeth gael ei rhoi—

***Statws** Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.*
***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022, RHAN 6. (See end of Document for details)*

(a) erbyn amser a bennir yn yr hysbysiad, a
(b) ar ffurf ac mewn modd a bennir yn yr hysbysiad.

(6) Os yw person yn methu â chydymffurfio â hysbysiad o dan is-adran (1) ac os nad yw'n bodloni Gweinidogion Cymru na ellir rhoi'r wybodaeth a ddisgrifir yn yr hysbysiad, mae'r ddyletswydd i gydymffurfio â'r hysbysiad yn orfodadwy drwy waharddeb yn dilyn cais gan Weinidogion Cymru.

Gwybodaeth Cychwyn

I10 A. 133 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 148(2)**

PROSPECTIVE

134 Defnyddio gwybodaeth o gyflwyno'r cais i dderbyn y cynnig at ddibenion ymchwil

(1) Caiff Gweinidogion Cymru—
(a) defnyddio gwybodaeth a geir o dan adran 133 ar gyfer ymchwil gymhwysol, a
(b) rhoi gwybodaeth a geir o dan adran 133 i'r Comisiwn neu i berson cymeradwy i'w defnyddio ar gyfer ymchwil gymhwysol.

(2) Caiff Gweinidogion Cymru, y Comisiwn neu berson cymeradwy gyhoeddi cynnyrch ymchwil a wneir gan ddefnyddio gwybodaeth a geir o dan adran 133 cyhyd ag—
(a) mai darparu gwybodaeth ystadegol yw un o'r dibenion wrth ei gyhoeddi,
(b) na ellir adnabod unrhyw unigolyn y mae'r wybodaeth a geir o dan adran 133 yn ymwneud ag ef o'r cyhoeddiad, ac
(c) nad yw'r cyhoeddiad yn cynnwys gwybodaeth a geir o dan adran 133 a all gael ei hystyried yn fasnachol sensitif.

(3) Ystyr "person cymeradwy" yw—
(a) corff a gymeradwyir gan Weinidogion Cymru at ddibenion yr adran hon sy'n defnyddio neu'n lledaenu gwybodaeth at ddiben ymchwil ("corff cymeradwy"), neu
(b) unigolyn a gymeradwyir gan Weinidogion Cymru neu gorff cymeradwy at ddibenion yr adran hon ("ymchwilydd cymeradwy").

(4) Caiff corff cymeradwy roi gwybodaeth a geir o dan adran 133 i ymchwilydd cymeradwy, ond ni chaiff ymchwilydd cymeradwy roi'r wybodaeth honno—
(a) i ymchwilydd cymeradwy arall, neu
(b) i gorff cymeradwy arall.

(5) Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi canllawiau ynghylch ffactorau i'w hystyried wrth benderfynu pa un ai i gymeradwyo corff neu unigolyn at ddibenion yr adran hon.

(6) Mae i "ymchwil gymhwysol" yr un ystyr ag yn adran 133.

***Statws** Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.*
***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022, RHAN 6. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

I11 A. 134 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 148(2)**

135 Gwybodaeth arall, cyngor arall a chanllawiau eraill

(1) Caiff y Comisiwn roi cyngor a dyroddi canllawiau (pa un ai'n gyffredinol neu'n benodol) i unrhyw berson ynghylch darparu addysg drydyddol neu unrhyw fater sy'n gysylltiedig â swyddogaethau'r Comisiwn.

(2) Rhaid i'r Comisiwn—

(a) nodi arferion da mewn perthynas â rhannu gwybodaeth gan y personau a bennir yn is-adran (3), a

(b) rhoi cyngor a dyroddi canllawiau ar arferion o'r fath i'r personau hynny.

(3) Y personau a bennir yn yr is-adran hon yw—

(a) darparwr cofrestredig,

(b) person ac eithrio darparwr cofrestredig sy'n darparu addysg drydyddol a gyllidir gan y Comisiwn neu a sicrheir fel arall ganddo.

(4) Rhaid i'r Comisiwn gyhoeddi unrhyw ganllawiau y mae'n eu dyroddi o dan is-adrannau (1) a (2).

(5) Rhaid i'r Comisiwn sefydlu systemau ar gyfer casglu gwybodaeth sydd wedi eu dylunio i sicrhau bod ei benderfyniadau o ran addysg drydyddol yn cael eu gwneud ar sail gadarn.

Gwybodaeth Cychwyn

I12 A. 135 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 148(2)**

I13 A. 135(1)(2)(4)(5) mewn grym ar 1.8.2024 gan O.S. 2024/806, **ergl. 2(f)** (ynghyd ag ergl. 28)

I14 A. 135(3) mewn grym ar 1.8.2024 gan O.S. 2024/806, **ergl. 9(1)** (ynghyd ag erglau. 9(2), 28)

136 Ymchwil gan y Comisiwn neu Weinidogion Cymru

(1) Caiff y Comisiwn neu Weinidogion Cymru wneud ymchwil, neu sicrhau bod adnoddau ariannol yn cael eu darparu i bersonau sy'n gwneud neu'n bwriadu gwneud ymchwil, mewn perthynas—

(a) ag addysg drydyddol Gymreig;

(b) ag addysg arall neu hyfforddiant arall—

(i) a ddarperir yn gyfan gwbl neu'n bennaf yng Nghymru, neu

(ii) i bersonau sy'n preswylio fel arfer yng Nghymru;

(c) ag unrhyw fater sy'n gysylltiedig ag addysg neu hyfforddiant a ddisgrifir ym mharagraff (a) neu (b);

(d) ag unrhyw fater arall sy'n berthnasol i swyddogaethau'r Comisiwn.

(2) Caiff y Comisiwn neu Weinidogion Cymru gyhoeddi, neu wneud trefniadau ar gyfer cyhoeddi, ganlyniadau'r ymchwil honno cyhyd ag na ellir adnabod unrhyw unigolyn y mae'r ymchwil yn ymwneud ag ef o'r cyhoeddiad.

***Statws** Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.*
***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022, RHAN 6. (See end of Document for details)*

(3) Caiff y Comisiwn neu Weinidogion Cymru sicrhau bod adnoddau ariannol yn cael eu darparu o dan is-adran (1)—

(a) drwy ddarparu adnoddau ei hunan neu eu hunain;

(b) drwy wneud trefniadau ar gyfer darparu adnoddau gan berson arall;

(c) drwy wneud trefniadau ar gyfer darparu adnoddau gan bersonau ar y cyd (pa un a yw hynny yn cynnwys y Comisiwn neu Weinidogion Cymru ai peidio).

(4) Os yw'r Comisiwn ei hunan, neu Weinidogion Cymru eu hunain, yn darparu adnoddau ariannol o dan is-adran (1), caniateir iddo neu iddynt osod y telerau a'r amodau hynny y mae neu y maent yn ystyried eu bod yn briodol.

(5) Caiff y telerau a'r amodau (ymhlith pethau eraill)—

(a) galluogi'r Comisiwn neu Weinidogion Cymru i'w gwneud yn ofynnol ad-dalu, yn gyfan gwbl neu'n rhannol, symiau a dalwyd ganddynt os na chydymffurfir ag unrhyw un neu ragor o'r telerau a'r amodau y talwyd y symiau yn ddarostyngedig iddynt;

(b) ei gwneud yn ofynnol talu llog mewn cysylltiad ag unrhyw gyfnod pan fydd swm sy'n ddyledus i'r Comisiwn neu i Weinidogion Cymru yn unol ag unrhyw un neu ragor o'r telerau a'r amodau yn parhau i fod heb ei dalu.

(6) Os yw'r Comisiwn wedi gwneud trefniadau o dan is-adran (3)(b) i berson arall ddarparu adnoddau ariannol y Comisiwn, caiff y Comisiwn ei gwneud yn ofynnol i'r person hwnnw ddarparu'r adnoddau yn ddarostyngedig i unrhyw delerau ac amodau y mae'r Comisiwn yn ystyried eu bod yn briodol (gan gynnwys telerau ac amodau o fath a allai gael eu gosod o dan is-adran (5)).

Gwybodaeth Cychwyn

I15 A. 136 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 148(2)**

I16 A. 136 mewn grym ar 1.8.2024 gan O.S. 2024/806, **ergl. 2(g)** (ynghyd ag ergl. 28)

Statws
Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:
Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022, RHAN 6.